מז א מיי פ״ה מהלי

לאוין רמב טוש"ע יו"ד

סימן רז: מה ב מייי פ״ב מהלי שבועות הלי ה

טוש"ע יו"ד סי׳ רלז סעי׳

נדרים הל' [יב] יח סמג שם טוי"ד סי' רד: ג ד מיי' שם הלכה יד סמג

שם טוש"ע י"ד סי' רד סעי' ב:

הגהות הב"ח

מל מני מפשחה (מ) נמ' מני

רב יוסף מנזקנא מנוחנה:

(כ) שם דקונס חיבעי. נ"ב מר' לעיל ז. פי' כמו חיקו: (ג) שם שקוקאל אמר שמואל כל"ל וחיבת מהו

שמואל פלייל וחיבת מהו

נמחק: (ד) שם במשכה

נמחק: (ד) שם במשכה

החלית (נחולין שאוכל (ד)

החלית שאוכל: (ד) רש"י

ד"ה האומת וכוי שאוכל: (ד)

באוכל: (ד) הד"ה טמא

מימה וכיי מכייל מאוכל:

מימה וכיי מסייל מאוכל:

מימה וכייל מאוכל:

"ד"ה מימה וכייל מאוכל:

"ד"ה בייל מאול:

"ד"ה בייל מאול:
"ד"ה בייל מאול:

"ד"ה בייל מאול:
"ד"ה בייל מאול:
"ד"ה בייל מאול:
"ד"ה בייל מאול:
"ד"ה בייל מאול:
"ד"ה בייל מאול:
"ד"ה בייל מאול:
"ד"ה בייל מאול:
"ד"ה בייל מאול:
"ד"ה בייל מאול:
"ד"ה בייל מאול:
"ד"ה בייל מאול:
"ד"ה בייל מאול:
"ד"ה בייל מאול:
"ד"ה בייל מאול:
"ד"ה בייל מאול:
"ד"ה בייל מאול:
"ד"ה בייל מאול:
"ד"ה ב

מינוט וכו ניסל כעבות דהוי כאילו אמר טמא כ"ש טמא בהדיא וכו' קלת דשייך וכו' קמ"ל

דכקרבן טמא קחמר:

 (חוספתא נזיר רפ״א],
 טעות הדפוס,
 (גיר׳ הערוך קורנסא], ד) ומוספת' פ"חו. **ה**) ודכי

מסורת הש"ם

חורה אור השלח 1. דבר אל בני ישראל אָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אָדָם כִּי אָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אָדָם כִּי זִי נִּבּוּ אֶל בְּנֵי יִשְׁן אֵל יַּיְּהְ בִּיּבֶּבְּ יְּנְּיְּבְּיִּרְ וּמִן הַצְּאַן תַּקְרִיבוּ אֶת הַצֹּאן תַּקְרִיבוּ אֶת יו בייד. 2. ואתה קח לר בשמים ראש מָר מַאוֹת וְקְנְּמָן בֶּשֶׁם מַחֲצִיתוֹ חֲמִשִּׁים וּמָאַתִּיִם וּקְנֵה בֹשֶׁם חמשים ומאתים: ממוח ל כנ

מוסף רש"י

. לא כשר ולא דכי. ה״ג כשר לדכי טהור, כלומר שאמר לו כשר מה שאוכל לך, או טהור, אסור לאכול כהקדש ושלו. שעשחו באין דרך לשון בני אדם להזכיר טומאה וטהרה אלא כדאמריגן העיד יוסף בן זרידה על איל קמצא דכי, כלומר כשר (ראמ״ה בשמו).

תוםפות

מ"ד אסור קסבר לשון אומות הן. וה"ג משתעי אומות מ"ד מותר החבר טומות מ"ד מותר קסכר לשון שבדו חכמים (במיר) כינויי [כינויי] לח בדו: איבעיא להו מפויחנא מאי. אדקליק מיניה קאי מאי. אדסליק מיניה קאי לכך נקט מפזיחנא קודם מפקיחנ' מאי מכדיקנא מאי וא"ת אמאי לא מאי וא"ת אמאי לא מיבעיא כמו כן גבי קונס בהפוך האותיות מקימנא כיספון יסחותיות מקימנה מאי וכו' וי"ל כיון שיש מימי"ן [נ"א עייני"ן] תכופין יחד אין זה נראה בינוי כלל אבל חימה דה"ל למיבעיא מנקימנא מאי וכו׳ וי״ל דהל פשיטל דלעולם אות ראשונה לא

אסור באותו חפץ שנדר בו:

מנין שלה יחמר חדם לה' עולה וכו'. דילמה חמר לה' ולה גמר לדיבור זה דלא אמר קרבן וקא מפיק שם שמים לבטלה אלא לכתחילה בעי למימר עולה והדר לה': לינויי רינויין אסורין. שאם כינויין מותרין: סניא רשב"ג אומר נדר במוהי לא אמר כלום נדר בכינויי כינויין. דקסבר כינויין דתנן במתניתין לשון אומות הס ומשום הכי אם כינה בלשון אחר מהני

לשון אומות חשיב נמי נדר ואסור: ולמאו דאמר מותר הסבר לשוו שבדו להם חכמים. ומשום הכי מותרים דהני הוא דבדו להן חכמים אסורים אבל אם כינה בלשון אחר דלא בדו להן חכמים מותרין: בהני נמי משתעי אומות. והני נמי הוו ככינויין עלמן דמתניתין ואסירי: ובית הלל סברי לה משתעי הומות הכי. ולהו לשון אומות נינהו ומותרין: גורינן כינויי כינויין. דאסירי אטו כינויין עלמן דמתני׳ דלשון אומות: **מקנמנא** מהנחנה מקנסנה. דקונם קונח קונם היינו כינויין עלמן אבל בהאי לשון מקנמנא מקנחנא מקנסנא היינו כינויי כינויין: חני מפשחה. שם חכם: חרקיים חרכיים. כמו חרק חרך: מיפחונה מהי מיתחונה מהי. דמתחלף במנוחנה מי הוי כינויי כינויין אליבא דמאן דאסר: או דילמא קינמן קאמר. ולאו כלום הוא: שבוחל בן גרשום משמע. דכתיב ושבואל בן גרשום נגיד על האולרות (דה״ה כו) ולה משמע לשון שבועה: מומתה: במוהי. כמו בותנר' האומר. לחבירו לא חולין לך (ה) ליהוי מה שאוכל שאוכל לך אלא קרבן ליהוי אסור: או שאמר לא כשר שאוכל לך לא טהור שאוכל לך או שאמר טמא שאוכל לך או נותר או פיגול בכל הני לשונות הוי נדר ואסור: **כאימרא**. שאמר הרי עלי כאימרא דמשמע כבש תמידין: כדירים. כדיר בהמות של קרבן ואית דאמרי כדיר העלים: לעלים. משמע כעלי המערכה: לאשים. כאשו של מזבח: או נדר באחד מכל משמשי מובח. בכלי המובח כמורק או כמחתה

במומחת דחמר מוהי הרי חלו כינויין לשבועה. וה"פ דרשב"ג לפרושי מתני" אתא דכי התני נדר במוהי לא דאמר במוהי בלחוד אלא דאמר במומתא דאמר מוהי כלומר בשבועה שנשבע משה כדכתיב (שמות ב) ויואל משה לשבת את האיש ומש״ה תנן נדר במוהי דאילו אמר שבועה שקוקה במוהי היה משמע דאמר במוהי בלחוד ומש"ה תנן נדר לאשמועינן דבעינן שיזכיר נדרו של משה דהיינו שבועה והיינו דקאמר רבן שמעון בן גמליאל במומתא [דאמר] מוהי. ואית דגרסי במומי במומחא לא אמר כלום מומי מומתא הרי אלו כינויין לשבועה וה"פ דרבן שמעון בן גמליאל אתא למימר דאילו אמר בבי"ת לא הוי כינוי לשבועה וכי תנן במומי לא שיאמר כן עם בי"ת אלא בלא בי"ת ולהך גירסא הא דלא תנן שבותה שקוקה מומי ותנן נדר במומי משום דשבותה שקוקה נגזרים משבועה מה שאין כן במומי ולפי שהן כינויים חלוקים [הפסיק] ביניהן בנדר: מתנר' לחולין שחוכל לך לכשר לדכי. כולהו בפתחות הלמ"ד

קרינן להו ומש"ה אסור דמשתמעי לא חולין אלא קרבן לא כשר אלא אסור לא דכי אלא אסור דאשכחן הכים גבי היתר כדאמרינן (עדיות פ״ח מ״ד) העיד יוסף בן יועזר על חיל קמלח שהוא דכן וקרא נמי כתיבי כל לפור טהורה כלומר מותרת הלכך כי אמר לא כשר ולא דכי אלא אסור קאמר. וכי תימא אלא אסור משום איסור האמר ולא משום נדר והוה ליה כמתפים בדבר האסור ולא מיתסר

מנין שלא יאמר אדם לה' עולה לה' מנחה לה' תורה לה' שלמים ת"ל יקרבן לה' וק"ו ומה זה שלא נתכוון אלא להזכיר שם שמים על הקרבן אמרה תורה קרבן לה' לבמלה על אחת כמה וכמה לימא כתנאי שבש"א כינויי כינויין אסורין ובה"א "כינויי כינויין מותרין מאי לאו מ"ד כינויי כינויין אסורין קסבר י(כינויי) כינויין לשון אומות הן ולמ"ד מותרים קסבר לשון שבדו להן חכמים לא דכולי עלמא כינויין . לשון אומות הן וב"ש סברי בהני נמי משתעי אומות ובית הלל סברי בהגי לא משתעי אומות ואיבעית אימא ב"ש סברי גזרינן כינויי כינויין משום כינויין וב"ה סברי לא גזרינן כינויי כינויין משום כינויין: ה"ד כינויי כינויין דנדרים תני רב יוסף מקנמנא מקנחנא מקנסנא ה"ד כינויי כינויין דחרם תני מפשאה (6) חרקים חרכים חרפים כינויי כינויין דנזירות תני רב יוסף מחזקנא מנזחנא מפיחנא איבעיא להו מיפחזנא מאי מיתחזנא מאי מיתעזנא מאי אמר ליה רבינא לרב אשי קינמא (קינמא) מאיַ קונם קאמר או דילמא ²קינמן בשם קאמר א"ל רב אחא בריה דרב חייא לרב אשי קינה מאי קינה של תרנגולין קאמר או דילמא לשון דֹקונם 🕫 תיבעי כינויי כינויין דשבועה ה"ד שבואל שבותיאל שקוקאל שבואל שבואל בן גרשום משמע אלא שבובאל שבותיאל שקוקאל (2) מהו אמר שמואל אמר אשיבתא לא אמר כלום אשקיקא לא אמר כלום יקרינשא לא אמר כלום: נדר במוהי הרי אלו כינוְיין: תניא יירשב"ג אומר האומר יבמוהי לא אמר כלום במומתא דאמר מוהי הרי אלו כינויין לשבועה: מתני' יהאומר ים לחולין שאוכל לך לא כשר ולא דכי

מהור וממא נותר ופיגול אסור יכאימרא כדירים כעצים כאשים כמזבח כהיכל כירושלים גדר באחד מכל משמשי המזבח אע"פ שלא הזכיר קרבן ה"ז נדר בקרבן רבי יהודה אומר האומר ירושלים לא אמר כלום:

וב"ה סברי הכי לא משתעי אומות. כלומר דאפי" משתעי הכי ליתיה מעיקר לשון אלא דמנייהו משתבשי בהכי ולאו לישנא הוא. וקיימא לן כר' יוחנן דאמר לשון אומות הם וקי"ל נמי דכנויי

פירוש הרא"ש

וב"ה סברי. לאין לנו לתפוס אלא עיקר הלשון: תני רב יוסף מקנמנא. תני רב יוסף מקנמנא.
יראה שכך היה תקובל
רב יוסף שלעגי השפה
שבאותו הלשון מדברים כן
סוק הכך לשונת דמבנים ליה יש שהיו אומרים שהמופלגים בעלוג היו המדברים כן: מפשאה. שם חכם: שבואל שבואל גרשם משמע. ואין לעשות שבועה שס לעשות שבועה שס של אדם: במוהי לא אמר היא משם התיבה ואין במשמעותיה כלום והיינו טעמא דבמומתא אבל מוהי ימומתא הן כנויין לשבועה דשבועה מתרגמינן מומתא

גבו מזוח ממקומה: רשב"ג אומר במוהי במומתא לא אמר בלום. פר"י לפי שנראה שמי חיבות כמו תיבה בפני עלמה פר"י דפליג אמנא קמא דמתנימין דקמני נדר במוהי ודוקא קאמר לשון זה במחני שאמר במוהי בב"מ ואפ"ה מהניא א"כ פליג ארשב"ג דהכא: לחולין שאובל לך. ול"ג לא חולין: לא בשר ולא דבי. ר"ל בקרכן לא כשר ולא דכי דכשכות וטהרה לא שייך כ"א החורין ששובר דך. ונ"ג לם חורין: דא בשר ודא דבי. ז"ל נקרכן לם לשר ולם דכי לכשרות וטהרה לם שיך ב"ם בקרגות שיש קפידה בטהרמם וכן גבי בטר קרבנות דוקא אתר פסול וכשר דגבי חולין שייך איסור והיתר: מבאא. מימה בקרבות שיש קפידה בטהרמה וכן למה לי של מה של השל לה לי ני ממא השאם לא דכי משובר לוכה לדכי מטרה אבל טמא בהדיא הוי אמינא אדרבא משמעת דבר שנהגים בו טומאה ההיינו חולין קמ"ל דבקרבן טומאה קאמר: גוחר ופיגול. אע"ג דהוי דבר האסור דמספים בעיקר קדושת הקרבן שנעשה נותר ופיגול: באיד השל המשוברא. של אבנה האסור באיבורא. יש לפרש כאימרא ממידא אי נמו ולד מטאת אי נמו אילו של אברהם אבינו ברירים. של קרבנות א"ע כדיר של עלים ושלי ששום. הקרבן עומות אחתר מדירים של הרימות האר ביותר של הרימות הארבורא. ביותר של הרימות הארבורא של הדירות הארבורא האור ליותר הארבורא של היותר הארבורא הארבורא שומח ביותר הארבורא שותר הארבורא של החוד הארבורא שותר הארבורא של הדירות הארבורא של היותר הארבורא של התרבורא של התרבור התרבורא התרבורא התרבורא של התרבורא של התרבורא של התרבורא של התרבורא של התרבורא של התרבורא התרבורא התרבורא התרבורא התרבורא של התרבורא התרבור התרבור התרבורא התרבורא התרבורא התרבורא התרבורא התרבורא התרבור התרבורא התרבורא התרבורא התרבורא התרבורא התרבור התרבורא התרבור ניחוח ובירושלמי מפרש כעלים שני גזירי עלים כאשים שלהביות של מובח דאש של מובח מועלין בו כדאיתא ביומא (דף מו:): משמשי מובח. מפרש בירושלמי כגון מחתה: